

Věc T-284/08

People's Mojahedin Organization of Iran

v.

Rada Evropské unie

„Společná zahraniční a bezpečnostní politika – Omezující opatření namířená proti některým osobám a subjektům s cílem bojovat proti terorismu – Zmrazení finančních prostředků – Žaloba na neplatnost – Práva obhajoby – Soudní přezkum“

Rozsudek Soudu (sedmého senátu) ze dne 4. prosince 2008 II - 3492

Shrnutí rozsudku

1. Právo Společenství – Zásady – Práva obhajoby

(Nařízení Rady č. 2580/2001, čl. 2 odst. 3; rozhodnutí Rady 2008/583)

2. *Žaloba na neplatnost – Žalobní důvody – Zneužití pravomoci*
(Článek 230 ES)
3. *Evropská unie – Společná zahraniční a bezpečnostní politika – Zvláštní omezující opatření namířená proti některým osobám a subjektům s cílem bojovat proti terorismu*
(Článek 10 ES; společný postoj Rady 2001/931, čl. 1 odst. 4; nařízení Rady č. 2580/2001, čl. 2 odst. 3)
4. *Evropská společenství – Soudní přezkum legality aktů orgánů – Hospodářské a finanční sankce na základě článků 60 ES, 301 ES a 308 ES*
(Články 60 ES, 301 ES a 308 ES)
5. *Evropská unie – Společná zahraniční a bezpečnostní politika – Zvláštní omezující opatření namířená proti některým osobám a subjektům s cílem bojovat proti terorismu*
(Společný postoj Rady 2001/931, čl. 1 odst. 4)
6. *Evropská unie – Společná zahraniční a bezpečnostní politika – Zvláštní omezující opatření namířená proti některým osobám a subjektům s cílem bojovat proti terorismu*
(Nařízení Rady č. 2580/2001, čl. 2 odst. 3)

1. Rada přijala rozhodnutí 2008/583, kterým se provádí čl. 2 odst. 3 nařízení č. 2580/2001 o zvláštních omezujících opatřeních namířených proti některým osobám a subjektům s cílem bojovat proti terorismu, aniž by předem zúčastněné osobě sdělila nové informace nebo nové poznatky spisu, které podle ní odůvodňovaly její ponechání na seznamu osob, skupin a subjektů, jejichž finanční prostředky musejí být zmrazeny, a *a fortiori* Rada zúčastněné osobě neumožnila účinně uplatnit její stanovisko k této otázce před přijetím uvedeného rozhodnutí.

Rada tak postupovala, ačkoli není nijak prokázána naléhavost a ačkoli nevedla existenci jakékoli materiální nebo právní nemožnosti oznámit zúčastněné osobě „nové poznatky“, které podle ní odůvodňovaly ponechání zúčastněné osoby na seznamu.

V důsledku toho bylo zachování zmrazení finančních prostředků zúčastněné osoby rozhodnutím 2008/583 výsledkem řízení, v jehož průběhu nebyla dodržena její práva

obhajoby. Tento závěr může vést pouze ke zrušení tohoto rozhodnutí v rozsahu, v němž se týká zúčastněné osoby.

(viz body 36, 40–41, 47)

2. Skutečnost, že Rada v projednávané věci nedodržela postup, který přitom byl jasně definován v předchozím rozsudku Soudu týkajícím se týchž účastníků řízení a majícím za cíl zajistit práva obhajoby v rámci přijetí opatření Společenství spočívajícím ve zmrazení finančních prostředků, což učinila s plnou znalostí věci a bez přiměřeného odůvodnění, by mohla představovat relevantní nepřímý důkaz v rámci přezkumu žalobního důvodu vycházejícího z překročení nebo zneužití pravomoci.

(viz bod 44)

3. Řízení, které může vést k opatření o zmrazení finančních prostředků podle relevantní právní úpravy v oblasti zvláštních opatření k boji proti terorismu, probíhá na dvou úrovních, na úrovni vnitrostátní a na úrovni Společenství.

Na základě článku 10 ES se vztahy mezi členskými státy a orgány Společenství řídí vzájemnou povinností loajální spolupráce. V případě použití čl. 1 odst. 4 společného

postoje 2001/931 o uplatnění zvláštních opatření k boji proti terorismu a čl. 2 odst. 3 nařízení č. 2580/2001 o zvláštních omezujících opatřeních namířených proti některým osobám a subjektům s cílem bojovat proti terorismu, tedy ustanovení, která zavádějí specifickou formu spolupráce mezi Radou a členskými státy v rámci společného boje proti terorismu, má tato zásada pro Radu za následek povinnost ponechat řešení v co nejvyšší možné míře na posouzení příslušného vnitrostátního orgánu, přinejmenším jedná-li se o soudní orgán, zejména co se týče existence „závažných a věrohodných důkazů nebo stop“, na nichž je rozhodnutí tohoto orgánu, stanovené v čl. 1 odst. 4 společného postoje 2001/931, založeno.

Z toho vyplývá, že i když důkazní břemeno ohledně skutečnosti, že zmrazení finančních prostředků osoby, skupiny nebo subjektu je nebo zůstává legálně odůvodněné, přísluší s ohledem na relevantní právní úpravu Radě, má tento důkaz na úrovni řízení Společenství o zmrazení finančních prostředků relativně omezený předmět. V případě původního rozhodnutí o zmrazení finančních prostředků se týká hlavně existence přesných informací nebo materiálů ze spisu, které prokazují, že ve vztahu k dotčené osobě bylo vnitrostátním orgánem přijato rozhodnutí odpovídající definici uvedené v čl. 1 odst. 4 společného postoje 2001/931. Krom toho, v případě následného rozhodnutí o zmrazení finančních prostředků přijatého po prověření se důkazní břemeno týká hlavně otázky, zda s ohledem na všechny relevantní okolnosti

projednávaného případu, a zejména s ohledem na důsledky uvedeného rozhodnutí příslušného vnitrostátního orgánu trvají důvody pro zmrazení finančních prostředků.

skutečnosti představují veškeré rozhodné údaje, jež musí být při posuzování situace vzaty v úvahu, a zda lze o ně opřít vyvozené závěry. Nicméně v rámci tohoto přezkumu mu nepřísluší nahradit posouzení Rady ohledně účelnosti vlastním posouzením.

(viz body 51–54)

(viz bod 55)

4. Rada má širokou posuzovací pravomoc, pokud jde o skutečnosti, které mají být zohledněny za účelem přijetí hospodářských a finančních sankcí na základě článků 60 ES, 301 ES a 308 ES, v souladu se společným postojem přijatým v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky. Tato posuzovací pravomoc se zejména týká úvah o účelnosti, na kterých jsou taková rozhodnutí založena.
5. Znění čl. 1 odst. 4 společného postoje 2001/931 o uplatnění zvláštních opatření k boji proti terorismu stanoví, že rozhodnutí mělo být přijato příslušným vnitrostátním orgánem „ve vztahu k dotyčným osobám, skupinám a subjektům“ předtím, než vůči nim může být přijato opatření Společenství spočívající ve zmrazení finančních prostředků.

Nicméně i když Soud přiznává Radě v dané oblasti posuzovací pravomoc, neznamená to, že se musí zdržet přezkumu výkladu příslušných údajů tímto orgánem. Soud Společenství totiž musí ověřit nejen věcnou správnost dovolávaných důkazních materiálů, jejich věrohodnost a soudržnost, ale musí rovněž přezkoumat, zda tyto

I za předpokladu, že by nebylo třeba držet se doslovného výkladu tohoto ustanovení, jestliže bylo vnitrostátní rozhodnutí předcházející přijetí opatření Společenství přijato s ohledem nikoli na organizaci, nýbrž na některé její členy, bylo by ještě nezbytné, aby Rada nebo dotyčný příslušný vnitrostátní orgán poskytly vysvětlení

zvláštních a konkrétních důvodů, pro které musejí být v projednávané věci činy připisované jednotlivcům, údajným členům nebo sympatizantům organizace, přičítány organizaci samotné.

(viz body 64–65)

6. Rada není oprávněna založit rozhodnutí o zmrazení finančních prostředků, stanovené v čl. 2 odst. 3 nařízení č. 2580/2001 o zvláštních omezujících opatřeních namířených proti některým osobám a subjektům s cílem bojovat proti terorismu, na informacích nebo poznacích ze spisu sdělených členským státem, jestliže tento členský stát není ochoten povolit jejich sdělení soudu Společenství pověřenému přezkumem legality tohoto rozhodnutí.

V tomto ohledu se soudní přezkum legality dotčeného rozhodnutí vztahuje na posouzení skutečností a okolností dovolávaných k jeho odůvodnění stejně jako na ověření důkazů a informací, na nichž je toto posouzení založeno. Soud se musí rovněž v tomto ohledu ujistit o dodržování práv obhajoby a požadavku odůvodnění, jakož

případně i o opodstatněnosti výjimečných naléhavých důvodů dovolávaných Radou za účelem jejich nerespektování.

Tento přezkum se jeví tím spíše nezbytným, že představuje jedinou procesní záruku umožňující zabezpečit spravedlivou rovnováhu mezi požadavky boje proti mezinárodnímu terorismu a ochranou základních práv. Jelikož omezení kladená Radou na práva obhajoby zúčastněných osob musejí být vyvážena striktním nezávislým a nestranným soudním přezkumem, soud Společenství musí mít pravomoc přezkoumávat legalitu a opodstatněnost opatření o zmrazení finančních prostředků, aniž by vůči němu mohlo být namítáno utajení nebo důvěrnost důkazů a informací použitých Radou.

Odmítnutí Rady a vnitrostátních orgánů sdělit, dokonce i pouze Soudu, informace obsažené v dokumentu oznámeném uvedenými orgány Radě tak má za následek to, že Soudu není umožněno provést přezkum legality rozhodnutí o zmrazení finančních prostředků.

(viz body 73–76)